

کنوانسیون وین

دربارهٔ روابط دیپلماتیک ۱۸ آوریل ۱۹۶۱ (فروردین ۱۳۴۰)

درل طرف کنوانسیون حاضر

با تذکار این معنی که مردم همه کشورها از دیرباز قائل بنظامات خاصی در مورد نمایندگان دیپلماتیک میباشند و یا معرفت بمقاصد و اصول منشور ملل متحد دربارهٔ نسای مطلق دولتها و حفظ صلح و امنیت بین المللی و توسعه روابط دوستانهٔ بین-ملل .

با اعتقاد باینکه یک کنوانسیون بین المللی دربارهٔ روابط و مزایا و مصونیت‌های دیپلماتیک در بهبود مناسبات دوستانه بین کشورها هرچند طرز و اساس حکومت و اصول اجتماعی آنها تفاوت‌هایی بایکدیگر داشته باشد مؤثر خواهد بود .

با اذعان باینکه منظور از مزایا و مصونیت‌های مذکور فوق منتفع ساختن افراد نیست - بلکه مراد تأمین حسن اجراء وظائف مأموریت‌های دیپلماتیک بعنوان نمایندگان دولتها میباشد .

باتأکید این نکته که در مورد مسائلی که ضمن مقررات این کنوانسیون صریحاً تعیین تکلیف نشده است قواعد عرف و عادات حقوق بین الملل همچنان حاکم خواهد بود .

نسبت بمواد زیر توافق نمودند :

ماده ۱

در این کنوانسیون معانی اصطلاحات زیر بشرحی خواهد بود که ذیلاتصریح

شده است :

الف - اصطلاح «رئیس مأموریت» یعنی شخصی که از طرف دولت فرستنده مأمور انجام وظیفه در این سمت میشود.

ب - اصطلاح «اعضاء مأموریت» یعنی رئیس مأموریت و کارمندان مأموریت

ج - اصطلاح «کارمندان مأموریت» یعنی «کارمندان دیپلماتیک» کارمندان اداری و فنی «و خدمه مأموریت».

د - اصطلاح «کارمندان دیپلماتیک» یعنی آن دسته از کارمندان مأموریت که دارای سمت دیپلماتیک میباشند.

ه - اصطلاح «مأمور دیپلماتیک» یعنی رئیس مأموریت یا یکی از کارمندان دیپلماتیک مأموریت.

و - اصطلاح «کارمندان اداری و فنی» یعنی آن دسته از کارمندان مأموریت که به امور اداری و فنی مأموریت اشتغال دارند.

ز - اصطلاح «خدمه» یعنی آن دسته از کارکنان مأموریت که با سرخانگی اشتغال دارند.

ح - اصطلاح «خدمتکار شخصی» یعنی کسانی که خدام یکی از اعضاء مأموریت بوده و مستخدم دولت فرستنده نمیشوند.

ط - اصطلاح «اماکن مأموریت» یعنی اینیه و یا قسمتهائی از ائینه و زمین متصل بان که مالک آن هر که باشد برای انجام مقاصد مأموریت از جمله برای محل اقامت رئیس مأموریت مورد استفاده قرار میگیرد.

ماده ۲

استقرار روابط دیپلماتیک بین دول و اعزام مأموریت‌های دیپلماتیک دائم با رضایت متقابل انجام میگردد.

ماده ۳

۱ - وظائف مأموریت دیپلماتیک بالاخص عبارتست از :

الف - نمایندگی دولت فرستنده نزد دولت پذیرنده

ب - حفظ منافع دولت فرستنده و اتباع آن در دولت پذیرنده تا حدودی که در حقوق بین الملل مورد قبول است .

ج - مذاکره با حکومت دولت پذیرنده

د - استحضار از اوضاع و سیر وقایع در دولت پذیرنده با استفاده از تمام رسائل مشروع و گزارش آن به حکومت دولت فرستنده .

ه - بسط روابط دوستانه و توسعه روابط اقتصادی و فرهنگی و علمی بین دولت فرستنده و دولت پذیرنده .

۳ - هیچیک از مقررات این کنوانسیون نباید طوری تفسیر شود که مانع از انجام وظائف کنسولی بوسیله یک مأموریت دیپلماتیک گردد .

ماده ۴

- ۱ - دولت فرستنده باید اطمینان حاصل کند که برای شخص نامزد شده بعنوان رئیس مأموریت - از طرف دولت پذیرنده پذیرش داده شده است .
- ۲ - دولت پذیرنده ملزم نیست دلایل امتناع از صدور پذیرش را با اطلاع دولت فرستنده برساند .

ماده ۵

- ۱ - دولت فرستنده میتواند پس از اعلام رسمی به دول ذی‌نفع یک رئیس مأموریت را برای نمایندگی خود نزد چند دولت و همچنین یکی از کارمندان دیپلماتیک خود را جهت انجام وظائف مربوطه نزد دولت‌های متعدد بگمارد مگر آنکه یکی از آن دولتها صریحاً با این امر مخالف ورزد .
- ۲ - دولت فرستنده در صورتیکه نمایندگی خود را نزد یک یا چند دولت به یک رئیس مأموریت محول کند میتواند در هر یک از دولت‌هایی که رئیس مأموریت در آنجا اقامت دائم ندارد یک مأموریت دیپلماتیک زیر نظر یک کاردار موقست تأسیس نماید .

۳- یک رئیس مأموریت یا یک کارمند دیپلماتیک مأموریت میتواند عهده دار نمایندگی دولت فرستنده نزد هر سازمان بین‌المللی باشد.

ماده ۶

چند دولت میتوانند در آن واحد یک نفر را بعنوان رئیس مأموریت نزد دولت دیگری تعیین نمایند - مگر آنکه دولت پذیرنده مخالف این امر باشد.

ماده ۷

دولت فرستنده باتوجه به مقررات مواد ۵، ۸ و ۹ و ۱۱ در انتخاب کارمندان مأموریت آزاد است. دولت پذیرنده میتواند نام وابسته‌های نظامی و دریائی یا هوائی را نیلا برای تصویب بخوهد.

ماده ۸

۱- کارمندان دیپلماتیک مأموریت علی‌الاصول تابعیت دولت فرستنده را خواهند داشت

۲- کارمندان دیپلماتیک مأموریت را نمیتوان جز با رضایت دولت پذیرنده از میان اتباع آن دولت انتخاب کرد. دولت پذیرنده میتواند در هر مرقع رضایت خود را پس بگیرد.

۳- دولت پذیرنده میتواند همین حق را در مورد اتباع دولت ثالثی کسه تابعیت دولت فرستنده را ندارند - برای خود حفظ کند.

ماده ۹

۱- دولت پذیرنده میتواند هر آن ویی آنکه التزامی بتوجیه تصمیم خود داشته باشد بدولت فرستنده اطلاع دهد که رئیس یا هر یک از اعضاء دیپلماتیک مأموریت «شخص نامطلوب» است و یا آنکه هر کارمند دیگر مأموریت قابل قبول نیست. در این صورت دولت فرستنده آن شخص را برحسب مورد فرا خواهد خواند و یا بخدمت وی در مأموریت پایان خواهد داد. شخصی را می‌توان قبل از ورود بخاک دولت پذیرنده «نامطلوب» یا «غیر قابل قبول» اعلام نمود.

۲ - اگر دولت فرستنده از انجام تعهدات ناشی از بند اول این ماده امتناع ورزد و یا این تعهدات را در ظرف مهلتی معقول انجام ندهد - دولت پذیرنده می تواند از شناختن شخص مورد بحث بسمت عضو مأموریت خودداری کند.

ماده ۱۰

۱ - مراتب‌زیر بوزارت امور خارجه دولت پذیرنده یا به وزارتخانه دیگری که مقرر شده باشد اعلام خواهد گشت:

الف - انتخاب اعضاء مأموریت ورود یا عزیمت قطعی و یا خاتمه مأموریت آنان .

ب - ورود و عزیمت قطعی شخصی که از افراد خانواده یکی از اعضاء مأموریت است و در صورت لزوم اعلام اینکه شخصی در شمار افراد خانواده یکی از اعضاء مأموریت درآمده و یا از آن خارج شده است .

ج - ورود و عزیمت قطعی خدمتکاران شخصی که در خدمت اشخاص مورد نظر بند الف این ماده میباشند و در صورت لزوم اعلام اینکه این خدمتکاران خدمت اشخاص فوق الذکر را ترك مینمایند .

د - استخدام اشخاص مقیم کشور پذیرنده بعنوان اعضاء مأموریت یا خدمتکاران شخصی که از مزایا و مصونت‌ها برخوردارند و برکناری آنان .

۲ - هر بار که ممکن باشد ورود و عزیمت قطعی اشخاص نیز باید اعلام گردد .

ماده ۱۱

۱ - در صورت عدم توافق صریح نسبت به تعداد افراد مأموریت - دولت پذیرنده میتواند خواستار شود که تعداد این افراد با توجه بمقتضیات و اوضاع دولت و با توجه به نیازمندیهای مأموریت از حدودی که خود معقول و متعارف تلقی میکند تجاوز ننماید .

۲ - دولت پذیرنده همچنین میتواند در همان حدود و بدون تبعیض از پذیرفتن نوع معینی از کارمندان خودداری نماید .

ماده ۱۲

دولت فرستنده نباید قبل از تحصیل موافقت صریح و قبلی دولت پذیرنده در محلی غیر از محل استقرار مأموریت - دفتر دیگری متعلق به مأموریت برقرار نماید.

ماده ۱۳

- ۱- تاریخ شروع وعهده دار شدن وظائف رئیس مأموریت در دولت پذیرنده از زمانی تلقی میگردد که استوارنامه خود را تقدیم میکند - یا ورود خود را ضمن ارسال رونوشت استوارنامه بوزارت امور خارجه دولت پذیرنده یا هر وزارتخانه دیگری که مقرر است بادر نظر گرفتن رویه موجود در دولت پذیرنده که باید بنحو یکنواختی اعمال شود اعلام مینماید.
- ۲- ترتیب تقدیم استوارنامه با تسلیم رونوشت آن باتوجه بتاریخ روز وساعت ورود رئیس مأموریت تعیین میگردد.

ماده ۱۴

- ۱ - رؤسای مأموریت بسه طبقه بشرح زیر تقسیم میشوند :
 - الف - سفیران دول و نمایندگان پاپ (نونس) که نزد رؤسای دول مأموریت می یابند وسایر رؤسای مأموریت که هم مقام آنان میباشند.
 - ب - فرستادگان و وزیران مختار دول و نمایندگان پاپ (انترنونس) که نزد رؤسای دول مأموریت می یابند.
 - ج - کاردارها که نزد وزاری امور خارجه مأموریت می یابند.
- ۲ - جواز نظر تقدم در حضور و تشریفات هیچگونه فرقی بین رؤسای مأموریتها از لحاظ طبقه وجود نخواهد داشت.

ماده ۱۵

دولت ها درباره طبقه رؤسای مأموریت خود باید دیگر توافق خواهند کرد.

ماده ۱۶

- ۱ - حق تقدم رؤسای مأموریت در هر طبقه بر حسب روز وساعتی که وظائف

خود را بموجب ماده ۱۳ آغاز میکنند خواهد بود .

۲ - تغییرات منظور شده در استرا نامه یک رئیس مأموریت تا آنجا که طبقه او را عوض نکند تأثیری در ترتیب تقسیم او نخواهد داشت .

۳ - مفاد این ماده مخل رسومی که نسبت به حق تقدم نم یکنده پاپ مورد قبول دولت پذیرنده واقع شده یا درآینده خواهد شد نخواهد بود .

ماده ۱۷

رئیس مأموریت ترتیب تقدم کارمندان دیپلماتیک مأموریت را به وزارت امور خارجه یا هر وزارتخانه دیگر که مقررات اطلاع خواهد داد .

ماده ۱۸

در هر دولت تشریفات مربوط به پذیرفتن رؤسای مأموریت باید در مورد هر طبقه یکسان باشد .

ماده ۱۹

۱ - هرگاه پست ریاست مأموریت بدون تصدی بوده یا رئیس مأموریت قادر به انجام وظائف خود نباشد یک کاردار موقت بعنوان رئیس مأموریت موقتاً انجام وظیفه خواهد کرد . نام کاردار موقت بوسیله رئیس مأموریت و در صورتیکه رئیس مأموریت معذور باشد از طرف وزارت امور خارجه دولت فرستنده بوزن امور خارجه دولت پذیرنده یا بهر وزارتخانه دیگری که مقرر است اعلام خواهد گشت .

۲ - در صورتیکه هیچیک از کارمندان دیپلماتیک مأموریت در دولت پذیرنده حضور نداشته باشند - یکی از کارمندان اداری و نئی میتواند از طرف دولت فرستنده با رضایت دولت پذیرنده امور جاری اداری مأموریت را عهده دار گردد .

ماده ۲۰

مأمورین و رئیس آن حق دارند پرچم و علامت دولت فرستنده را در اماکن مأموریت از جمله در محل اقامت رئیس مأموریت بر روی وسائط نقلیه وی برافرازند

ماده ۲۱

- ۱ - دولت پذیرنده باید در حدود قوانین خود موجبات تسهیل تملیک دولت فرستنده را در اماکن مورد احتیاج مأموریت در خاک دولت خود فراهم کند - و یا در تحصیل این اماکن از طریق دیگر به دولت فرستنده یاری نماید.
- ۲ - دولت پذیرنده همچنین در صورت لزوم باید مأموریت را در تهیه مسکن مناسب برای کارمندان خود یاری نماید.

ماده ۲۲

- ۱ - اماکن مأموریت مصونیت دارند و مأمورین دولت پذیرنده جز با رضایت رئیس مأموریت حق ورود باین اماکن را نخواهد داشت.
- ۲ - دولت پذیرنده وظیفه خاص دارد کلیه تدابیر لازم را بمنظور اینکه اماکن مأموریت مورد تجاوز و خسارت قرار نگرفته و آرامش و شئون آن متزلزل نگردد اتخاذ نماید.
- ۳ - اماکن مأموریت و اسباب و ااث و اشیاء دیگر موجود در آن و همچنین وسائل نقلیه مأموریت مصون از تفتیش و مصادره و توقیف و یا اقدامات اجرائی خواهد بود.

شعبه ششگانه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

ماده ۲۳

- ۱ - دولت فرستنده و رئیس مأموریت بابت اماکن مأموریت که در مالکیت یا اجاره خود دارد از پرداخت هر نوع مالیات و عوارض ملی منطقه ای یا شهری معاف خواهد بود - مگر آنکه دریافت این مالیاتها یا عوارض درازاء انجام خدمات خاص باشد.
- ۲ - در صورتیکه طبق قوانین دولت پذیرنده پرداخت این مالیاتها و عوارض بعهدده شخصی باشد که بادولت فرستنده یا باریس مأموریت معامله میکند معافیت مالیاتی موضوع این ماده منتفی خواهد بود.

ماده ۲۴

بایگانی و اسناد مأموریت در هر زمان و در هر مکان از تعرض مصون خواهد بود.

ماده ۲۵

دونت پذیرنده کلیه تسهیلات لازم را برای انجام وظائف مأموریت فراهم خواهد نمود.

ماده ۲۶

دولت پذیرنده آزادی رفت و آمد و مسافرت تمام اعضای مأموریت را در قلمرو خود با رعایت قوانین و مقررات مربوط درباره مناطق که ورود بدان از لحاظ امنیت ملی ممنوع بوده و یا تابع مقررات خاصی است - تأمین مینماید.

ماده ۲۷

- ۱ - دولت پذیرنده آزادی ارتباطات مأموریت را بمنظورهای رسمی اجازه داده و حمایت خواهد نمود. مأموریت میتواند برای تماس با حکومت و سایر مأموریتها و کنسولگریهای دولت فرستنده در هر جا از تمام وسائل ارتباطی لازم از جمله پیکر دیپلماتیک و پیامهای «کد» و رمز استفاده نماید.
- معهدا مأموریت نمیتواند جز با رضایت دولت پذیرنده دستگه فرستنده رادیوئی نصب نموده و مورد استفاده قرار دهد.
- ۲ - مکاتبات رسمی مأموریت مصون است اصطلاح «مکاتبات رسمی» شامل تمام مکاتبات مربوط به مأموریت و انجام وظائف آن میباشد.
- ۳ - کیسه دیپلماتیک نباید باز شده یا توقیف گردد.
- ۴ - بسته های جزء کیسه دیپلماتیک باید دارای علامات خارجی مشهود و مشخص کیفیت آن بوده - فقط حاوی اسناد دیپلماتیک یا اشیاء مورد استعمال رسمی باشد.
- ۵ - پیکر دیپلماتیک که باید دارای مدرک رسمی حاکی از سمت وی و تعداد

بسته‌های جزء کیسه دیپلماتیک باشد در اجرای وظائف خود از حمایت دولت‌پذیرنده برخوردار خواهد بود. شخص پیک مصونیت داشته و بهیچ عنوان بازداشت یا زندانی نخواهد شد.

۶ - دولت فرستنده یا مأموریت میتواند پیک‌های دیپلماتیک مخصوص منصوب نماید و در این صورت مقررات بند ۵ این ماده و مصونیت‌های مندرج در آن فقط تازمانی که پیک مزبور کیسه دیپلماتیک خود را بمقصد میرساند - جاری خواهد بود.

۷ - کیسه دیپلماتیک را میتوان به فرمانده یک هواپیمای بازرگانی که باید در یک محل ورودی مجاز فرود آید سپرد. فرمانده مزبور که پیک دیپلماتیک تلقی نخواهد شد باید دارای مدرک رسمی حاکی از تعداد بسته‌های جزء کیسه دیپلماتیک باشد.

مأموریت میتواند یکی از اعضاء خود را برای دریافت مستقیم و آزادانه کیسه دیپلماتیک از شخص فرمانده هواپیما - اعزام دارد.

ماده ۲۸

عواید و کارمزد دریافتی از طرف مأموریت بابت انجام وظائف رسمی از پرداخت کلیه مالیاتها و عوارض معاف است.

ماده ۲۹

شخص مأمور دیپلماتیک مصون است و نمیتوان او را بهیچ عنوان مورد توقیف یا بازداشت قرارداد. دولت پذیرنده با وی رفتار محترمانه‌ای که در شأن او است خواهد داشت و اقدامات لازم را برای ممانعت از وارد آمدن لطمه به شخص و آزادی و حیثیت او اتخاذ خواهد کرد.

ماده ۳۰

۱ - محل اقامت مخصوص مأمور دیپلماتیک مانند اماکن مأموریت مصون و مورد حمایت خواهد بود.

۲ - اسناد و مکاتبات و همچنین برعایت بند ۳ ماده ۳۱ اموال مأمور دیپلماتیک مصون خواهد بود.

ماده ۳۹

۱ - مأمور دیپلماتیک در دولت پذیرنده از مصونیت تعقیب جزائی برخوردار است و از مصونیت دعاوی مدنی و اداری نیز بهره‌مند خواهد بود مگر در موارد زیر:
الف - دعوی راجع به مال غیر منقول خصوصی واقع در تلمرو دولت پذیرنده مگر آنکه مأمور دیپلماتیک مال را بنمایندگی دولت فرستنده و برای مقاصد مأموریت در تصرف داشته باشد.

ب - دعوی راجع به ماترکی که در آن مأمور دیپلماتیک بطور خصوصی و نه بنام دولت فرستنده وصی و امین ترکه وراثت یا موصی له واقع شده باشد.

ج - دعوی راجع به فعالیتهای حرفه‌ای با تجاری از هر نوع که مأمور دیپلماتیک در خاک دولت پذیرنده و خارج از وظائف رسمی خود بآن اشتغال دارد.

۲ - مأمور دیپلماتیک مجبور به ادای شهادت نیست.

۳ - علیه مأمور دیپلماتیک مبادرت بهیچگونه عملیات اجرائی نخواهد شد جز در موارد مذکور در بندهای الف - ب و ج قسمت اول این ماده و بشرط آنکه این عملیات اجرائی بمصونیت شخص یا محل اقامت او لطمه‌ای وارد نیاورد.

۴ - مصونیت قضائی مأمور دیپلماتیک در دولت پذیرنده او را از تعقیب قضائی دولت فرستنده معاف نخواهد دانست.

ماده ۴۲

۱ - دولت فرستنده میتواند مصونیت قضائی مأمورین دیپلماتیک و اشخاصی را که برطبق ماده ۳۷ از مصونیت برخوردارند - سلب نماید.

۲ - سلب مصونیت باید صراحتاً اعلام شود.

۳ - در صورت اقامه دعوی از طرف مأمور دیپلماتیک یا شخصی که برطبق

ماده ۳۷ از مصونیت قضائی بهره‌مند است اسناد به مصونیت قضائی در قبال دعاوی

مقابل که مستقیماً با دعوی اصلی ارتباط دارد - پذیرفته نخواهد بود.

۴ - سلب مصونیت قضائی نسبت به دعوی مدنی یا اداری متضمن سلب مصونیت نسبت به اجرای حکم نخواهد بود. برای اجرای آن اعلام سلب مصونیت جداگانه ضروری است.

ماده ۳۳

۱ - مأمور دیپلماتیک با رعایت بند ۳ این ماده در مورد خدمات انجام شده برای دولت فرستنده از مقررات بیمه‌های اجتماعی که ممکن است در دولت پذیرنده لازم‌الاجراء باشد - معاف است.

۲ - معافیت مندرج در بند ۱ این ماده نیز شامل خدمتکاران شخصی که در خدمت انحصاری مأمور دیپلماتیک میباشند میگردد. مشروط بر آنکه این خدمتکاران الف - تبعه دولت پذیرنده نبوده یا در آن اقامت دائم نداشته باشند .
ب - مقررات بیمه‌های اجتماعی دولت فرستنده یا دولت ثالث در مورد آنان اعمال گردد.

۳ - مأمور دیپلماتیک باید در مورد اشخاصی که در خدمت او هستند و مشمول معافیت مندرج در بند ۲ این ماده نمیباشند تکالیف ناشی از مقررات بیمه‌های اجتماعی دولت پذیرنده را که به کارفرما تحمیل میشود - رعایت نماید.

۴ - معافیت مذکور در بندهای ۱ و ۲ این ماده مانع از قبول بالااختیار و استفاده از بیمه اجتماعی دولت پذیرنده تا حدودی که مورد قبول این دولت باشد نخواهد بود.

۵ - مقررات این ماده محل توافقات دوجانبه و چند جانبه که در گذشته راجع به بیمه‌های اجتماعی منعقد شده نبوده و مانع از انعقاد چنین توافقاتی در آینده نخواهد بود.

ماده ۳۴

مأمور دیپلماتیک از پرداخت کلیه مالیات‌ها و عوارض شخصی یا مالی یا

مملکتی با منطقه‌ای یا شهری جز در موارد زیر معاف است:

الف - مالیاتهای غیر مستقیم که معمولاً جزء قیمت کالا یا خدمت محسوب میشود.

ب - مالیاتها و عوارض اموال غسیر منقول خصوصی واقع در قلمرو دولت پذیرنده جز در مواردی که مأمور دیپلماتیک مال را بنمایندگی دولت فرستنده برای مقاصد مأموریت در تصرف داشته باشد.

ج - مالیات برارث که از طرف دولت پذیرنده دریافت میگردد - بارعایت مقاد بند ۴ ماده ۳۹ -

د - مالیات و عوارض مأخوذه از درآمدهای شخصی حاصل در دولت پذیرنده وهمچنین مالیات بر سرمایه‌های بکار انتاده در بنگاههای تجارتنی آن دولت.

ه - مالیات و عوارضی که در برابر انجام خدمات خاص وصول میشود.

و - هزینه‌های ثبت و دادرسی ورهن و تمیر در مورد اموال غیر منقول بارعایت مقاد ماده ۳۳.

ماده ۳۵

دولت پذیرنده مأمورین سیاسی را از انجام خدمات شخصی و خدمات عمومی بهر صورت و شکل و الزامات نظامی از قبیل مصادره و بیگاری و اسکان افراد نظامی معاف خواهد داشت.

ماده ۳۶

۱ - دولت پذیرنده طبق قوانین و مقرراتی که ممکن است وضع نماید ورود اشیاء زیر را با معافیت از حقوق گمرکی و عوارض و سایر هزینه‌های فرعی - جز مخارج انبارداری و باربری و هزینه‌های ناشی از خدمات مشابه - اجازه خواهد داد.

الف - اشیاء مورد استفاده رسمی مأموریت

ب - اشیاء مورد استفاده شخصی مأمور دیپلماتیک یا بستگان او که اهل خانه او هستند و از جمله اثاثیه‌ای که برای منزل خرید لازم دارد.

۲ - توشه شخصی مأمور دیپلماتیک از تفتیش معاف است مگر اینکه دلایل جدی دال بر وجود اشیائی در آن که مشمول معاینات مندرج در بند ۱ این ماده نیست در دست بوده و یا ورود و صدور آن اشیاء بموجب قوانین یا مقررات قرنطینه دولت پذیرنده ممنوع باشد. در چنین صورتی تفتیش رجز در حضور مأمور دیپلماتیک یا نماینده مجاز او صورت نخواهد گرفت.

ماده ۳۷

۱ - بستگان مأمور دیپلماتیک که اهل خانه او هستند بشرط آنکه تبعه دولت پذیرنده نباشد از مزایا و مصونیت‌های مندرج در مواد ۲۹ تا ۳۶ برخوردار خواهند بود.

۲ - کارمندان اداری و تنی مأموریت و همچنین بستگان آنها که اهل خانه آنها هستند بشرط آنکه تبعه دولت پذیرنده یا مقیم دائم آن دولت نباشند از مزایا و مصونیت‌های مندرج در مواد ۲۹ تا ۳۶ بهره‌مند خواهند بود ولی مصونیت از صلاحیت مقامات دولت پذیرنده در امور مدنی و اداری موضوع بند اول ماده ۱ شامل اعمال خارج از وظایف آنها نخواهد شد. اشخاص مذکور همچنین از مزایای مندرج در بند ۱ از ماده ۳۶ در مورد اشیائی که برای استقرار اولیه وارد میکنند استفاده خواهند نمود.

۳ - خدمه مأموریت بشرط آنکه تبعه دولت پذیرنده یا مقیم دائم آن دولت نباشد نسبت به اعمال ناشی از اجرای وظائف خود مصونیت داشته و از پرداخت مالیات و عوارض بابت مزدی که در قبال انجام کار دریافت میدارند معاف میباشند و همچنین از معافیت مذکور در ماده ۳۳ استفاده خواهند نمود.

۴ - خدمتکاران شخصی اعضاء مأموریت که تبعه دولت پذیرنده یا مقیم دائم آن دولت نیستند از پرداخت مالیات و عوارض بابت حقوقی که در قبال انجام وظیفه دریافت میدارند معاف خواهند بود. استفاده آنان از مزایا و مصونیت‌های دیگر فقط در حدودی که مورد قبول پذیرنده باشد خواهد بود. معهدا دولت پذیرنده

نباید حق حاکمیت خود را در مورد این اشخاص طوری اعمال نماید که بنحوی -
تناسبی مانع انجام وظائف مأموریت گردد.

ماده ۳۸

۱ - مأمور سیاسی که تبعه دولت پذیرنده ویا مقیم دائم آن دولت میباشد فقط در مورد اعمال رسمی مربوط بوظائف خود از مصونیت قضائی و مصونیت از تعرض بهره‌مند خواهد بود - مگر آنکه دولت پذیرنده مزایا و مصونیت‌های بیشتری با اعطاء کرده باشد .

۲ - سایر کارمندان مأموریت و خدمتکاران شخصی که تبعه دولت پذیرنده بامقیم دائم آن دولت میباشد فقط تا حدودیکه مورد قبول دولت پذیرنده باشد از مزایا و مصونیتها برخوردار خواهند بود . معینا دولت پذیرنده نباید حق حاکمیت خود را در مورد این اشخاص طوری اعمال نماید که بنحوی تناسبی مانع انجام وظائف مأموریت گردد .

ماده ۳۹

۱ - اشخاصی که در استفاده از مصونیتها مزایا ذیحق میباشند بمجرد ورود به قلمرو دولت پذیرنده برای تصدی مأموریت خود از این مصونیتها و مزایا بهره‌مند میشوند و اگر قلا در قلمرو آن دولت باشند استفاده از این مزایا و مصونیتها از تاریخی است که انتصاب آنها به وزارت امور خارجه یا هر وزارتخانه دیگر دولت پذیرنده که مقرر است اعلام گردد .

۲ - وقتیکه مأموریت شخصی بهره‌مند از مزایا و مصونیتها خاتمه یابد این مزایا و مصونیتها معمولا در موقع ترك خاك آن کشور یا در انقضای موعده مناسبی که برای انجام این منظور بوی اعطاء میشود قطع میگردد . لیکن این مزایا و مصونیتها حتی در صورت وجود اختلاف مسلحانه تا این مواعده ادامه خواهد داشت . معینا مصونیت نسبت با عملی که شخص بهره‌مند در اجرای وظائف خود بسمت عضو مأموریت انجام داده باقی است .

۳ - در صورت فوت یکی از اعضاء مأموریت اعضای خانواده او از مزایا و

مصونیتها تا انقضای مهلت مناسبی که برای ترك خاك دولت پذیرنده بانها اعطاء میگردد كمافی السابق بهره مند خواهند بود.

۴ - در صورت فوت یک عضو مأموریت که تبعاً دولت پذیرنده یا مقیم دائم در آن دولت نمیشد و یا در صورت فوت یکی از بستگان او که اهل خانه او هستند دولت پذیرنده خروج اسوال منقول متوفی را اجازه میدهد باستثنای اسوالی که در آن کشور تحصیل شده و در موقع فوت ممنوع الصدور باشد. از اسوال منقول که وجود آن در دولت پذیرنده صرفاً به سبب حضور متوفی در آنجا بسمت مأموریت یا یکی از بستگان عضو مأموریت بوده - مالیات برارث اخذ نمیگردد.

ماده ۴۰

۱ - موقعیکه مأمور دیپلماتیک بقصد عزیمت یا بازگشت بمحل مأموریت و یا برای مراجعت بوطن از خاك دولت ثالثی که در صورت لزوم روادید صادر نموده عبور میکنند در آنجا حضور دارد - دولت ثالث او را از تعرض مصون داشته و مشمول کلیه مصونیهائی که برای عبور با بازگشت وی ضرورت دارد خواهد نمود. همین مقررات از طرف دولت ثالث در مورد اعضای خانواده مأمور که از سایا و مصونیتها بهره مندند و همراه مأمور دیپلماتیک یا جداگانه برای پیوستن با و یا مراجعت بوطن مسافرت میکنند - اعمال خواهد شد.

۲ - دولتهای ثالث نباید در شرایط مشابه آنچه در بند اول این ماده مقرر است عبور کارمندان اداری و فنی یا خدمه مأموریت و افراد خانواده آنها را از سرزمین خود دچار اشکال سازند.

۳ - دولتهای ثالث نسبت به مکاتبات و سایر مسائل ارتباطیه رسمی از جمله پیامهای که ورمز که از خاك آنها میگردد همان آزادی و حمایتی را اعطاء خواهند کرد که دولت پذیرنده در این باره مرعی میدارد. نسبت به بیکهای دیپلماتیک که در صورت لزوم روادید تحصیل کرده اند و نیز نسبت به کیسه های دیپلماتیک

عبوری همان مصونیت از تعرض و حمایتی را که دولت پذیرنده ملزم برعایت است - اعطاء خواهند کرد.

۴ - تکالیف دولتهای ثالث بر طبق بندهای ۱، ۲ و ۳ این ماده نسبت باشخاص مذکور در این بندها و وسائل ارتباطیه رسمی و کیسه‌های دیپلماتیک نیز که بعلت «قورس‌ماژور» در قلمرو دولت ثالث میباشند - مجری خواهد بود.

ماده ۴۱

۱ - کلیه اشخاصی که از مزایا و مصونیتها بهره‌مند میباشند بدون آنکه به مزایا و مصونیتهای آنان لطمه‌ای وارد آید مکلفند قوانین و مقررات دولت پذیرنده را محترم شمرده و از مداخله در امور داخلی آن دولت خودداری نمایند.

۲ - کلیه امور رسمی که برای اقدام و مذاکره با دولت پذیرنده از طرف دولت فرستنده بعهده مأموریت گذاشته شده باید از طریق وزارت امور خارجه دولت پذیرنده یا بوسیله آن و یا هر وزارتخانه دیگری که مقرر است - انجام گیرد .

۳ - اماکن مأموریت‌طوری مورد استفاده قرار خواهد گرفت که با وظایف مأموریت مندرج در این کنوانسیون یا در سایر قواعد حقوق بین الملل کلی و یاد موافقتهای خاص لازم الاجرا بین دولت فرستنده و دولت پذیرنده - مغایر نباشد .

ماده ۴۲

مأمور دیپلماتیک در دولت پذیرنده فعالیت حرفه‌ای با تجارتنی بقصد انتفاع شخصی نخواهد داشت .

ماده ۴۳

مأموریت مأمور دیپلماتیک از جمله در موارد زیر پایان میپذیرد :
الف - موقعیکه دولت فرستنده خاتمه مأموریت مأمور دیپلماتیک را بدولت پذیرنده اطلاع دهد .

ب - موقعیکه دولت پذیرنده طبق بند ۲ از ماده ۹ بدولت فرستنده اطلاع میدهد که از شناختن مأمور دیپلماتیک بعنوان عضو مأموریت خودداری میکند .

ماده ۴۴

دولت پذیرنده وظیفه دارد حتی در صورت وجود اختلاف مسلحانه تسهیلات لازم را فراهم آورد تا اشخاص بهره‌مند از مزایا و مصونیتها بجز اتباع خود و نیز افراد خانواده آنها بدون توجه به تابعیت آنها بتوانند در اولین فرصت خاک آن دولت را ترک گویند. دولت مزبور بخصوص باید در صورت احتیاج وسائل نقلیه مورد لزوم را برای خود و اموالشان در اختیار آنان بگذارد.

ماده ۴۵

در صورت قطع روابط دیپلماتیک بین دو دولت و یا زمانی که مأموریت بطور قطعی یا موقتی خاتمه یافته است.

الف - دولت پذیرنده موظف است حتی در صورت وجود اختلاف مسلحانه اماکن مأموریت و همچنین اموال و بایگانی آنها محترم شمرده و حمایت نماید -
 ب - دولت فرستنده میتواند حفاظت اماکن مأموریت را با اموالی که در آن قرارداد و همچنین حفاظت بایگانی آنها بدولت ثالثی که مورد قبول دولت پذیرنده باشد واگذار نماید.

ج - دولت فرستنده میتواند حفظ منافع خود و منافع اتباع خود را بدولت ثالثی که مورد قبول دولت پذیرنده باشد واگذار نماید.

ماده ۴۶

دولت فرستنده میتواند با جلب رضایت قبلی دولت پذیرنده و بنا بر درخواست دولت ثالثی که در دولت اخیر نمایندگی ندارد موقتاً عهده دار حفظ منافع دولت ثالث و اتباع آن گردد.

ماده ۴۷

۱ - دولت پذیرنده در اجرای مقررات این کنوانسیون تبعیضی بین دولتها قائل نخواهد شد.

۲ - معهدا موارد زیر تبعیض تلقی نخواهد شد:

الف - اینکه دولت پذیرنده یکی از مقررات این کنوانسیون را بعلت آنکه درخاک دولت فرستنده نسبت به ماسوریت او دراین مورد محدودیت قائل شده‌اند بطور محدود اجرا کند .

ب - اینکه دولت‌هایی بنا به عرف و عادت ویا از طریق معاهده مزایائی مناسبتر از آنچه مقررات این کنوانسیون پیش‌بینی کرده متقابلاً بیکدیگر اعطاء نمایند

ماده ۴۸

کنوانسیون حاضر برای امضای کلیه دول عضو سازمان ملل متحد یا یک سازمان تخصصی و نیز هر دولت پیوسته به اساسنامه دیوان بین‌المللی دادگستری و هر دولت دیگری که باین منظور از طرف مجمع عمومی سازمان ملل متحد دعوت گردد - بطریق زیر مفتوح خواهد بود . :

تا ۳۱ اکتبر ۱۹۶۱ در وزارت امور خارجه دولت فدرال اتریش واز آن پس تا ۳۱ مارس ۱۹۶۲ در مقر سازمان ملل متحد در نیویورک .

ماده ۴۹

کنوانسیون حاضر به تصویب خواهد رسید و اسناد تصویب بدیرکل سازمان ملل متحد تسلیم خواهد شد .

ماده ۵۰

کنوانسیون حاضر برای الحاق هر دولتی که جزء یکی از چهار طبقه مذکور در ماده ۴۸ باشد مفتوح خواهد بود . اسناد الحاق به دیرکل سازمان ملل متحد تسلیم خواهد شد .

ماده ۵۱

- ۱ - کنوانسیون حاضر سی روز پس از تاریخ تسلیم بیست و دومین سند تصویب الحاق بدیرکل سازمان ملل متحد لازم الاجرا خواهد شد .
- ۲ - کنوانسیون حاضر در مورد هر یک از دولی که آنرا پس از تسلیم بیست و دومین سند تصویب یا الحاق تصویب نمایند یا بدان ملحق شوند - سی روز پس

از تسلیم سند تصویب یا الحاق آن دولت لازم الاجراء خواهد شد .

ماده ۵۲

دبیرکل سازمان ملل متحد مراتب زیر را با اطلاع تمام دولتهائی که عضو یکی از چهار طبقه مذکور در ماه ۸۴ باشند - خواهد رساند .

الف - امضاء کنوانسیون حاضر از طرف دولتها و تسلیم اسناد تصویب یا الحاق طبق مفاد مواد ۴۸ و ۴۹ و ۵۰ .

ب - تاریخی که کنوانسیون حاضر بموجب ماده ۵۱ لازم الاجراء میشود .

ماده ۵۳

نسخه اصلی کنوانسیون حاضر که متن های انگلیسی ، چینی ، اسپانیائی ، فرانسه و روسی آن منسویاً معتبر میباشد به دبیرکل سازمان ملل متحد سپرده خواهد شد دبیرکل رونوشت های گواهی شده و مطابق با اصل آنرا به تمام دول مشمول یکی از چهار طبقه مذکور در ماده ۴۸ تسلیم مینماید .

بنابرا تیب نمایندگان تام الاختیار امضاء کننده زیر که از طرف دولتهای متبوع خود دارای اختیارات لازم میباشد - کنوانسیون حاضر را امضاء نمودند .

وین هیجدهم آوریل یکهزار و نهصد و شصت و یک

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

پروتکل اختیاری مربوط بعمل اجباری اختلافات کنوانسیون وین درباره روابط دیپلماتیک

دول طرف این پروتکل و کنوانسیون وین درباره روابط دیپلماتیک مصوب کنفرانس سازمان ملل متحد منعقد در وین از دوم مارس تا چهارم آوریل ۱۹۶۱ که از این پس «کنوانسیون» نامیده خواهد شد. با اظهار تمایل به توسل به قضاوت اجباری دیوان دادگستری بین‌المللی تا آنجا که بآنها مربوط است برای حل کلیه اختلافات ناشی از تفسیر یا اجرای «کنوانسیون» گرآنکه در مهلت معقول راه حل دیگری مورد توافق مشترک قرار گرفته باشد. نسبت بمقررات زیر توافق نمودند:

ماده ۱

اختلافات ناشی از تفسیر یا اجرای «کنوانسیون» در صلاحیت اجباری دیوان بین‌المللی دادگستری میباشد. هر دولت طرف اختلاف و اعضاء کننده این پروتکل میتواند بوسیله دادخواست اختلافات را در دیوان طرح نماید.

ماده ۲

طرفین میتوانند ظرف مدت دو ماه بعد از اعلام وجود اختلاف یکدیگر باتوافق مشترک بجای دیوان دادگستری بین‌المللی موضوع را بیک محکمه داوری ارجاع نمایند. در خاتمه این مهلت هریک از طرفین میتوانند اختلاف را ضمن دادخواستی در دیوان طرح کنند.

ماده ۳

۱ - طرفین همچنین میتوانند در عرض همان دو ماه مهلت مشترکاً توافق کنند که قبل از رجوع بدیوان دادگستری بین‌المللی متوسل به سازش گردند.

۲ - کمیسیون سازش تا پنج ماه پس از تاریخ تشکیل باید توصیه‌های خود را تسلیم نماید. اگر توصیه‌های مزبور در عرض دو ماه از تاریخ اعلام مورد قبول طرفهای اختلاف قرار نگیرد - هر یک از طرفین میتوانند موضوع مورد اختلاف را ضمن تسلیم دادخواستی در دیوان طرح نمایند.

ماده ۴

دولتهای طرف تمهد «کنوانسیون» و پروتکل اختیاری مربوط به تحصیل تابعیت و پروتکل حاضر میتوانند اعلام دارند که مقررات این پروتکل شامل اختلافات ناشی از تفسیر یا اجرای پروتکل اختیاری مربوط به تحصیل تابعیت نیز خواهد شد. اعلامیه‌های مربوط به این موضوع به اطلاع دبیرکل سازمان ملل متحد خواهد رسید.

ماده ۵

پروتکل حاضر برای امضاء کلیه دولتهای طرف کنوانسیون وین بطریق زیر مفتوح خواهد بود:
تا ۳۱ اکتبر ۱۹۶۱ در وزارت امور خارجه دولت فدرال اتریش و پس از آن تا ۳۱ مارس ۱۹۶۲ در مقر سازمان ملل متحد در نیویورک.

ماده ۶

پروتکل حاضر بتصویب خواهد رسید و اسناد تصویب به دبیرکل سازمان ملل متحد تسلیم خواهد شد. *شوشگاه علم انسانی و مطالعات فرهنگی*
پرتال جامع علوم انسانی

ماده ۷

پروتکل حاضر برای الحاق کلیه دولت‌هائی که به کنوانسیون وین به پیوندند مفتوح خواهد بود. اسناد الحاق به دبیرکل سازمان ملل متحد تسلیم خواهد شد.

ماده ۸

۱ - پروتکل حاضر از روزی که «کنوانسیون» لازم‌الاجراء میشود یاسی‌روز پس از تسلیم دومین سند تصویب یا الحاق به پروتکل به دبیرکل سازمان ملل -

متحد هر کدام مؤخر باشد لازم الاجراء خواهد بود.

۲ - برای دولتی که این پروتکل را بعد از لازم الاجراء شدن طبق بند ۱ این ماده تصویب نماید یا بدان ملحق گردد پروتکل سی روز بعد از تاریخ تسلیم سند تصریب یا الحاق - لازم الاجراء میشود.

ماده ۹

دبیرکل سازمان ملل متحد مراتب زیر را با اطلاع دولتهائی که ممکن است به «کنوانسیون» بپیوندند - خواهد رسانید.

الف - امضاء پروتکل حاضر از طرف دول و تسلیم اسناد تصویب یا الحاق بر طبق مواد ۶۰ و ۷۰ .

ب - اعلامیه هائی که طبق ماده ۴ پروتکل حاضر صادر میگردد.

ج - تاریخی که پروتکل حاضر طبق ماده هشتم لازم الاجراء میشود.

ماده ۱۰

نسخه اصلی پروتکل حاضر که متن های انگلیسی، چینی، اسپانیائی، فرانسه و روسی آن متساویاً معتبر میباشد دبیرکل سازمان ملل متحد سپرده خواهد شد و دبیرکل رونوشت های مطابق بر اصل و گواهی شده ای برای کلیه دولتهای مذکور در ماده ۶ خواهد فرستاد.

بنابراتب نمایندگان تام الاختیار اسضاء کننده زیر که از طرف دولتهای متبوع خود دارای اختیارات لازم میباشد - پروتکل حاضر را اسضاء نمودند.

وین هیجدهم آوریل یکهزار و نهمصد و شصت و یک

پروتکل اختباری مربوط به تحصیل تابعیت کنوانسیون رین در باره روابط دیپلماتیک

دو طرف این پروتکل و کنوانسیون وین درباره روابط دیپلماتیک مصوب کنفرانس ملل متحد منعقدروین از دوم مارس تا چهاردهم آوریل ۱۹۶۱ که از این پس «کنوانسیون» نامیده خواهد شد .

با اظهار تمایل نسبت به برتراری اصول مربوط به تحصیل تابعیت از طرف اعضاء مأموریت‌های دیپلماتیک خود و بستگان آنها که اهل خانه او هستند درباره مقررات زیر توافق نمودند :

ماده ۱

از لحاظ پروتکل حاضر اصطلاح «اعضاء مأموریت» همان مفهوم بند ب از ماده اول «کنوانسیون» را دارد یعنی شامل «رئیس مأموریت و کارمندان مأموریت» خواهد بود.

ماده ۲

اعضاء مأموریت که تابعیت دولت پذیرنده را ندارند و بستگان آنها که اهل خانه آنها میباشند تابعیت دولت پذیرنده را صرفاً بسبب مقررات قانونی آن دولت بدست نخواهند آورد .

ماده ۳

پروتکل حاضر برای امضاء کلیه دولتهائی که به «کنوانسیون» میبوندند بطریق زیر بفتح خواهد بود:

تا ۳۱ اکتبر ۱۹۶۱ در وزارت امور خارجه دولت فدرال اتریش و پس از آن تا ۳۱ مارس ۱۹۶۲ در مقر سازمان ملل متحد در نیویورک .

ماده ۴

پروتکل حاضر بتصویب خواهد رسید و اسناد تصویب آن بدیرکل سازمان ملل متحد تسلیم خواهد شد.

ماده ۵

پروتکل حاضر برای الحاق کلیه دولتهائی که به «کنوانسیون» میپیوندند مفتوح خواهد بود. اسناد الحاق به دیرکل سازمان ملل متحد تسلیم خواهد شد.

ماده ۶

۱ پروتکل حاضر از روزی که «کنوانسیون» لازم الاجرا میشود یاسی روز پس از تسلیم دومین سند تصویب یا الحاق به پروتکل بدیرکل سازمان ملل متحد هر کدام مؤخر باشد لازم الاجراء خواهد بود.

۲ - برای دولتی که پروتکل حاضر را بعد از لازم الاجرا شدن طبق بند ۱ این ماده تصویب نماید یا بدان ملحق گردد - پروتکل سی روز بعد از تاریخ تسلیم تصویب یا الحاق لازم الاجرا میشود.

ماده ۷

دیرکل سازمان ملل متحد مراتب زیر را بطلاع دولتهائی که ممکن است به «کنوانسیون» بپیوندند خواهد رسانید.

الف - امضاء پروتکل حاضر از طرف دول و تسلیم اسناد تصویب یا الحاق طبق مواد ۴ و ۵.

ب - تاریخی که پروتکل حاضر طبق ماده ششم لازم الاجراء میشود.

ماده ۸

نسخه اصلی پروتکل حاضر که متن های انگلیسی، چینی، اسپانیائی، فرانسه و روسی آن متساویاً معتبر میباشد بدیرکل سازمان ملل متحد سپرده خواهد شد.

ودیرکل رونوشت‌های مطابق با اصل و گواهی شده‌ای برای کلیه دولت‌های مذکور در ماده ۳ ارسال خواهد داشت.

بنابراین نمایندگان تمام‌الاختیار امضاء کننده زیرا که از طرف دولت‌های متبوع خود دارای اختیارات لازم میباشند این پروتکل را امضاء نمودند.

وین هیجدهم آوریل یک هزار و نهصد و شصت و یک .

شعبه‌های علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی